

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,

Warmoesstraat, N°. 208.

En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIZEN

VOOR 3 MAANDEN,

te Amsterdam..... f 7.1

en Buitensmeden franco..... f 8.1

Advertentien.

ZEVEN REGELS of minder..... f 1.75

Elken regel meer..... f 25.

REGEL voor elke advertentie en herbalings.... f 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

POLITIEKE EN CIVIELE CONTRACTEN.

(Vervolg.)

Palm erston beweerde, in de eerste plaats, dat de 24 artikelen niet wezenlijk van de Annexe A verschillen. Maar, vermits dit omtrent evenveel was, als of hij, naar de Engelse spreekwijze, wilde doen gelooven, *that the moon was made of green cheese*. stelde hij daarvoor, in de tweede plaats, het argument op, dat de Koning het voordeel van de Annexe A verbeurd had, door zelf de uitvoering daarvan te ondernemen, terwijl de vijf Mogendheden die op zich hadden genomen, en eindelijk, in de derde plaats, mogt het iemand, in weerwil van dit alles, toeschijnen, dat, al ware ook die Annexe A te loor gegaan, niet te min de billijkheid was blijvaardiging tot de slotsom, dat de eensgezindheid der verbonden Mogendheden moest bewaard blijven, al ware het ook, dat daardoor aan Holland gezindheid der verbonden Mogendheden en vrede, of derzelve verdeeldheid en de daaruit ontstaande Europeesche oorlog. *Laten dan alle menschen beslissen*, zoo luiden zijne woorden, *of het beter zij de beweerde regten van Holland staande te houden, ten koste der Alliantie, of de Alliantie te handhaven in hare beslissing tegen Holland. In het eerste geval MOGEN zij aan HOLLAND GERECHTIGHEID doen wedererven, maar zij druppelen Europa in eenen oorlog. In het tweede geval, MOGEN de gehelverden ONRECHTVAARDIG zijn, maar de vrede wordt behouden!* (1)

Dit Palmerstonische aanzicht der zaken had derhalve, zoo men ziet, veel overeenkomst met de ONTEIGENING ten algemeenen nutte in het burgerlijke recht, met dit gewigtig verschil, nochtans, dat die laatste door de bevestigde overheid en niet dan tegen billijke schadeloosstelling wordt uitgesproken.

Wat voorts uit de Palmerstonische staatsleer volgt, is, dat Staten van den tweeden of derden rang geene regten hebben dan ondergeschikt aan de opperbewindhouding der vijf groote Mogendheden, of veelmeer van die één of twee derzelve, die maar het stoutst durven zeggen: *wij begeeren het zoo*, of: *wij gaan ten oorlog*. De anderen moeten dan toegeven, want, deden zij het niet, er zou verdeeldheid tusschen de groote Mogendheden uit ontstaan!

Het systeem van den graaf de Mérode reikte verder. Alle politieke contracten zijn, volgens hem, ook voor de kleinere Staten, ja voor de verenigingen, die nog niet eens algemeen of anders dan voorwaardelijk in den rang der Staten zijn opgenomen, slechts *resultaten van gebeurtenissen*, en — immers dit is het resultaat van zijne redenering, — van geene verbindelijkheid dan voor zooverre de invloed van die gebeurtenissen het medebrengt. *La Belgique de 1838*, zegt hij, onder anderen, *west plus la Belgique de 1831. Elle a vécu: personne ne biffera de l'histoire les oeuvres de sa vie nouvelle.* (2) — *Le partage de la Belgique, possible en 1831, ne l'est plus en 1838. Aussi, bien qu'il ne lui convienne pas de s'écarter avec orgueil, comme le général de l'armée d'Italie lors du traité de Campo-Formio, que la République Française n'avait pas besoin d'être reconnue, la Belgique peut dire plus modestement: JE SUIS RECONNUE. Mon baptême d'admission parmi les peuples ne sera point effacé. Si vous comparez les membres, qui s'appartenaient depuis des siècles, je compterais avec une juste rigueur la dilapidation des magnifiques domaines, que respectèrent la République Française et l'Empire, et que vendit à son profit le gouvernement de la Hollande. Je lui laisserai en entier le grand tiers de la dette publique, auquel mon tribut est payé, si la violence m'enlève trois cent mille Belges.*

Daarop volgt de wettelijke onderverdeling van grondgebied, (af te snijden ledenmaten) het eenen lange bezit daarvan. (in der tijd, naar aan-

leiding van een zoogenaamd rapport van den Belgischen minister van Buitenlandsche zaken, voldingend door Dr. E. Münch wederlegd,) de heerlijke Domeinen, (welke de regering van Holland ten haren voordeele zoude verkocht hebben,) de renten, en het zielental, — en dan dat niet uit te wischen doopsel van opening onder de volken! — bepalen wij ons slechts tot de eerste drie woorden, door den graaf aan België in den mond gelegd: *Je suis reconnue*. Over de enkel daarin vervatte reeks van ongerijmdheden zou ligt een boekdeel te schrijven zijn; in eene enkele aanmerking doet zich echter ook al datgene begripen, wat meer bepaaldelijk tot ons tegenwoordig onderwerp dient.

De generaal Buonaparte had gelijk toen hij zeide: *de Fransche Republiek behoeft niet erkend te worden*. Daar was de zelfde reden voor, waarom ook de keizer Napoleon metterdaad kon te werk gaan naar de stelling van den graaf de Mérode: *de politieke contracten zijn slechts resultaten van gebeurtenissen*. Zoo kan spreken en handelen de Magtige, Geweldige, Onoverwinnelijke, als de Fransche Republiek en de Fransche Keizer in der tijd. Maar toen de kans verkeerd, het geweld met geweld bedwongen, en het rijk van den grooten Keizer tot het gebied van Elba beperkt was, kon hij geen tractaat meer verbreken, of de mede gecontraheerde Mogendheden verklaarden hem in den ban.

Zeide nu België, zoo de graaf de Mérode wil: *Ik ben erkend*, het zou niet, zoo als hij ook al verkeerdelijk meent, meer bescheiden zijn. Dat zeggen zou, in het wezenlijke, op hetzelfde neerkomen als: *Ik heb niet noodig erkend te worden*. De graaf stelt het tractaat der 24 artikelen ter zijde, en schijnt daarbij te vergeten, dat de Belgische onderhandelaar zelfs bij de conferentie niet als gezant van den Koning der Belgen ontvangen is, bevorens de ratificatiën van dat met de vijf Mogendheden aangegane tractaat, hoe onvolledig sommige daarvan ook nog, *voltallig* waren ingekomen. Hij wil de delimitatie van het grondgebied verwerpen hebben, en hij bedenkt niet, dat die *delimitatie*, zoo als ook de Conferentie zelf het van den eersten aanvang begrepen had, het allereerste en onontbeerlijkste vereischte is, om den Staat daar te stellen. Hij wil, op gelijke wijze als de Engelse radicalen maar de spons over de nationale schuld zouden willen halen, het groot-boek maar in eens af aan Holland overlaten, en hij verliest uit het oog, dat niet slechts hij het aangegane tractaat, maar ook bij al de veelvuldige, hetzij vroeger of later ontworpen, projecten en tegen-projecten van tractaten, het thema van lord Palmerston zelve niet uitgezonderd, de meest onveranderlijk daarin voorgestelde bepaling geweest is, die van de *Belgische quota*, *altes van het vervolg slechts na een te stand gekomen schikking, maar telkens met inbegrip van den achterstand over het tijdverloop, waarin de inkomsten daarvoor in België geind zijn geweest*, namelijk, van den 1 November 1830 af, als gemeenlijk voor de tijdsbepaling genomen, sedert welke geene rijksinkomsten van de zuidelijke provincien in de Nederlandsche schatkist ontvangen zijn, en deze dienvolgens de Belgische quota bij wijze van *voorschot* heeft uitbetaald (2).

Dit alles rust bij den graaf op den grondslag, dat de *nationaliteiten*, geboren of herboren, met den tijd als jonge boomen opwassen. *De même que le temps fortifie les racines d'un jeune arbre, il consolide les nationalités naissantes ou renaissantes: la Belgique de 1838 west plus la Belgique de 1831*. De vergelijking zou hier, met meer gepasheid dan uit het plantenleven, van de dieren te nemen zijn, die, tot volwassenheid gekomen, de moer en kweekster niet meer kennen, die hen heeft gebaard en opgevoed.

Wij willen hier de vraag niet opwerpen, hoe het wel eigenlijk met die onderstelde *volwassenheid* van België mag gesteld zijn, en of daarin niet veel zweems zij van het bolle *veldkarsje*, dat één ademtocht uitéen blaast? Noch ook, terwijl er toch zekere waarheid in ligt, dat de omstandigheden — wel niet de oorsprong zijn van politieke contracten in het algemeen, — maar toch op het aangaan van sommige van die contracten eenen gewigtigen invloed kunnen hebben, vragen, of niet vooral voor enkele der vijf groote Mogendheden tusschen 1831 en 1838 de omstandigheden aanmerkelijk veranderd zijn,

(2) *La Hollande ayant fait exclusivement, depuis le 1 November 1830, toutes les avances nécessaires au service de la totalité des dettes publiques, etc.* Zoo luidt het niet slechts in het tractaat, maar ook in al de gedachte project-tractaten en contra-projecten.

en of die niet welligt in 1833, met niet minder bereidvaardigheid dan recht, wanneer België de bij het tractaat van 1831 toegestane voordeelen verkocht te verzoeken, ook hunner zijds zich daarvan zullen willen ontslaan? Bepalen wij ons, voor het tegenwoordige, tot de eenvoudige tergetwijzing van des graven begrip, ontrekt den oorsprong der contracten.

De oorsprong der contracten, politieke en civiele, ligt, onzes erachtens, in de beschaving van den *gezelligen toestand*. In den staat der wildheid kent men geene contracten; verbindtenissen kunnen den zwakkeren door den sterkeren worden opgelegd, maar zij zijn niet te handhaven dan door geweld; er kunnen tijdelijke verenigingen van gezellige krachten bestaan, gelijk men dit ook bij vele dieren ziet, maar die onbinden zich, even als bij die dieren, wanneer de omstandigheden ophouden, die er aanleiding toe hebben gegeven. De ziel der contracten is het *zedelijk besef* der verbindelijkheid, dat in den staat der beschaving in de plaats treedt van de bloote *afhanke-lijkheid van geweld*. Een tusschenstand is die van politieke en civiele contracten, tot verzekering waarvan, voor de eerste, *gijzelaars*, voor de laatste *panden* worden afgegeven.

In den beschafden maatschappij staat heeft men de bescherming der wettelijke regtsmacht tot handhaving der civiele contracten. Maar niet bij verkiesing zal men die contracten aangaan met zoodanigen, met welken men voor 's hands zou weten, de toevlugt tot den rechter te zullen noodig hebben. In den burgerlijken handel is het niet het *vermogen* slechts, om aan alle aan te gane verbindtenissen te voldoen, maar de daarmee gepaarde *bekende goede wil* er toe, waaruit het *crediet* ontstaat, dat de *zenuw* is van alle handelsverkeer. Om in zeer uitgebreide algemeenschap en zonder aanzien van personen crediet te verlenen, wordt nog de *pandneming* of *be-leening* vereischt.

De politieke gezelligheid der Staten bevindt zich niet onder het wettelijk bedwang van eene daartoe bevoegde overheid, ofschoon het *idee* daarvan niet vreemd mag geweest zijn aan de instelling van het zoogenaamde Heilige Verbond. De naleving van politieke contracten kan den onwilligen slechts door geweld van oorlog worden *afgedwongen*. Maar vermits de aanwending van dit middel gemeenlijk nog moeilijker en kostbaarder is, dan, in het burgerlijke, de toegang tot den rechter, en buitendien veel-tijds ook hagehelijk, zoo hebben de beschafde Staten sinds lang zich zekere grondbeginselen tot wet gesteld, aan welke men den naam geeft van het *regt der Volken*, en waartoe wel voornamelijk ook het *zedelijk besef* van de verbindelijkheid van aangegane tractaten behoort.

Op voorstel van den Belgischen minister van Buitenlandsche zaken, den 1 November 1830, heeft de Koning der Belgen de volgende *maatschappelijke wet* stellen. *Gelijk de Keizer der Franschen in het toppunt van zijne glorie, of zij stelt zich BUITEN die wet, gelijk de Keizer van Elba.*

Mijnheer de graaf de Mérode! in welk van beide gevallen zou België zich bevinden? JANUS.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 7 Sept. Men schrijft ons, dat Z. M. heeft bepaald, dat het Hooggeregtshof te 's Hage, en al de in het ressort van hetzelfde bestaande regtbanken en vredegerichten, zonder onderscheid, met den 1 October aanschijn zullen zijn en blijven ontbonden, en dat de leden en ambtenaren, tot die regterlijke collegien behoorende, met dien dag uit hunne respectieve betrekkingen cerverl zijn ontslagen, zijnde er tevens bij dat besluit vastgesteld ondercheidene bepalingen, nopens de beëindiging en installatie van de provinciale geregtshoven, mitsgaders van de Criminele Regtbank in de provincie Holland, welk een en ander op den 27 September zal plaats hebben. Bij dit zelfde besluit is bepaald, dat de installatie en beëindiging van Arrondissements-Regtbanken en van de leden en griffiers der kantongeregt op den 28 September zal plaats hebben.

Die installatie zal in de hoofdplaatsen der provincien door de heeren gouverneurs derzelve geschieden, en in de overige arrondissementen door kommissarissen, welke daartoe door de gouverneurs der provincien zullen worden benoemd, bij voorkeur uit de Gedeputeerde Staten, of wel uit distrikt-kommissarissen in de provincien; terwijl de leden en ambtenaren der provinciale geregtshoven, arrondissements-regtbanken en kanton-geregtten, *hoofd voor hoofd*, in handen van den gouverneur of van den gedelegeerden kommissaris den eed zullen alleggen, bij art. 29 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der Justitie voorgeschreven.

MENSCHELIJKE.

EENE POGING TOT DIEFSTAL BUITEN PARIJS.

Op eene hoogte, die de kronkelende Marne bestrijkt, is het dorp Chen-nevières gelegen, niet verre van het landgoed Grandval, waar in de 18de eeuw de zoogenaamde *philosophes* hunne bijeenkomsten hielden. Nabij Grandval, aan den kant van Sussy, is een klein kasteel, zonder grachten en ophaalbruggen, maar met eene lange laan en een prachtig park; het behoort aan mev. DE MERCEY, die er slechts de maanden Juli en Augustus doorbrengt, en voor haren zoon EDUARD plaats maakt, zodra de September-maand op nieuw het woelig jagtgerucht opwekt. In het voorgaande jaar bevond zich EDUARD daar alleen, met eenen piqueur van ongeveer vijf-en-veertig jaren, den huishouder en diens dochter, twee paarden en een koppel honden. De huishouder, half boer, half strooper, wees de loer-plaatsen aan en volgde de jacht. Zijne dochter, twee-en-twintig jaren oud, nam, bij afwezigheid der dienstboden, het huishouden waar.

Op een avond maakte EDUARD zich gereed, om een' zijner vrienden, op twee of drie uren afstand, te bezoeken; de paarden waren reeds gezadeld, en PIETER, de piqueur, wachtte slechts op een order om te paard te stijgen, toen MARGARETHA, dochter van den huishouder, voorbij ging; zij droeg eene kruik en ging naar de fontein.

«Mijnheer,» sprak PIETER, «zie daar een lief meisje, ik zeg het dagelijks aan haren vader; maar hij schijnt altijd aan iets anders te denken, als ik hem dit herinner: mischien is het, om dat ik weduenaar ben.»

DE MERCEY zag het jonge meisje aan, dat eene buiging maakte en bloosde, liet een dubbele rei witte en gelijke tanden zien.

«Wel zoo!» sprak EDUARD. «gij wilt MARGARETHA trouwen?»

«Ja, mijnheer; zij aart naar haren vader, die een braaf man is. Ik weet wel, dat ik haar vader zou kunnen zijn; maar, vooreerst ben ik gelukkig stel ik vertrouwen. Ook heeft zij een groot voortgeit boven mijne eerste vrouw, die zeer ongezond en zwak was: zij is de gezondheid zelve. Hoe

sterk is zij! Zie maar, hoe zij eene kruik vol water op haar hoofd houdt! Ook bezorgt zij een paard beter dan ik.»

«Hebt gij haar al iets gezegd?»

«Neen, mijnheer, omdat ik haar ken; zoo zij éens neen zegt, dan is alles gedaan... Het zoude een goed huwelijk zijn,» vervolgde de piqueur, «omdat ik zes duizend fr. ter zijde heb gelegd; vader MARTIN geeft drie duizend fr. aan zijne dochter mede; zes en drie zijn...»

«Zes en drie zijn twaalf,» hervatte EDUARD, «want ik beloof u drie duizend fr. voor eene huwelijksgift.»

«Mijnheer,» hernam PIETER, «hoe dankbaar moet ik zijn! Maar nooit zal ik mij aan MARGARETHA durven verklaren: ik vrees, dat zij mij zal afwijzen; zoo mijnheer zelf zoo goed wilde zijn van...»

EDUARD was een dier zeldzame menschen, die de zaken van anderen met denzelfden ijver als de hunne behartigen.

«Geloof de paarden tot het eind der laan,» sprak hij, «ik kom dadelijk weder bij u.»

PIETER gehoorzaamde, en EDUARD naderde MARGARETHA.

Zij was een voorzigtig en verstandig meisje; en de eerbied, dien zij voor Mw. DE MERCEY had, gevoegd bij de Achtung, welke EDUARD al zijnen onder-tendheid naar zijn voorstel lusterde. Zij bedankte hem voor de belangstel-ling, die hij haar betoonde; zij erkende volgaarne de goede hoedanigheden van PIETER, en zeide niet eene bevallige nederigheid, dat het onderscheid van jaren hare weigering niet zou veroorzaken. Bijaldien zij niet reeds een' ander haar hart had geschonken; maar dat zij zekeren DAVID beminde, die in de omstreken van Chen-nevières woonde.

«Maar wacht eens, MARGARETHA,» antwoordde EDUARD; «is die DAVID niet een blond, fersche man van acht-en-twintig à dertig jaren, een strooper?»

«Ach ja! mijnheer, hij was geboren om soldaat te worden, en ware hij het maar geweest! Men zegt, dat het goed is, eenigen tijd gediend te hebben; maar tot zijn ongeluk heeft hij een hoog nummer getrokken. Ik bemijn hem sedert acht jaren, en wanneer ik hem zijn slecht gedrag verwijt, houdt mijn vader hem de hand boven het hoofd; maar hij weet, dat ik hem niet zal trouwen, vóór hij een toereikend bestaan zal hebben, en dit zal haast geschieden, want hij zal beschwachter van den graaf L... worden.»

EDUARD drong niet verder aan; hij begreep, dat een jong meisje gewoon-lijk niet aarzelt tusschen eenen schoonen jongeling van achtentwintig jaren en een' weduenaar van vijftig; het voor gevoel van PIETER was maar al te juist; wat de strooperij betreft, waaraan hij zich schuldig maakte, hare natuurlijke eerlijkheid, moest daaraan weinig gewigt hechten.

«Indien het zoo is,» antwoordde EDUARD, «zal ik PIETER zijn lot be-kend maken; het is jammer, gij zoudt eenen goeden man gelach hebben.»

«Och, mijnheer,» scherpte MARGARETHA, «gij weet, dat de jonge meisjes blind zijn, en dat hare oogen zich eerst na de eerste maand van het huwelijk openen.»

Nu kwamen de twee jagthonden al blaffende om hunnen meester sprin-gen, en EDUARD bedacht, dat waarschijnlijk MARTIN den nacht in het bosch zou doorbrennen, en dat MARGARETHA alleen in het kasteel zou blijven.

«MARGARETHA, houd Castor bij u; het is een goed wachter.»

Het meisje weigerde dit. Daarop gelastte haar EDUARD, om haar bed in zijne kamer te spreiden, omdat zij, daar de vensters op het voorplein uitzagen, hem den anderen morgen spoediger zou hooren aankomen.

«Reken,» vervolgde hij, «dat ik morgen, vóór het aanbreken van den dag, met drie vrienden hier zal zijn, en dat wij het outbijt en bedden moeten vinden.»

Daarop sloeg hij den weg in naar het eind der laan, en vond daar PIETRE, dien hij zoo goed mogelijk trachtte te troosten.

Intusschen ging de zon onder, en alles deed vermoeden, dat het 's nachts regenen zoude. MARGARETHA, zich verzekerd hebbende, dat, gelijk EDUARD het wel gedacht had, haar vader niet te huis zou komen, sloot met veel zorg de deuren van het kasteel, en, alleen in het portaal zijnde, liet zij hare gedachten gaan over haar onderhoud met DE MERCEY en over de aanbieding van PIETER. Met veel natuurlijk oordeel begaafd, kon zij niet nalaten al de voordeelen op te merken, die eene verbindtenis met den piqueur haar zou aanbrengen. PIETER was voor zijnen staat een rijk man, daarenboven zuinig en ordelijk; schoon een weduenaar (hetgeen de jonge meisjes meestal afschrikt), had hij ten minste geene kinderen. Reeds lange jaren had hij EDUARD's vader gediend, werd door DE MERCEY zelve geacht en bemind, en zeer waarschijnlijk zouden zij beide gelukkige en

— Naar men verneemt, heeft Z. M. dezer dagen een besluit genomen; waarbij met primo October aanstaande, de regtzaken van de stad Maas- tricht, in hooger beroep, aan de beslissing van den Hoogen Raad zullen worden onderworpen.

— Door Z. M. is benoemd tot secretaris der stad Axel, Jan Jacob van Dortmont.

— Men schrijft ons uit Middelburg, dat het Z. M. behaagd heeft, de straffe des doods, waartoe de negentienjarige Josina Tazelaar, bij arrest van het Hof van Assises der provincie Zeeland, in de maand Maart II., wegens brandstichting veroordeeld was, te veranderen in een con- finement van twintig jaren, zonder schavotstraf, met verder bevel, dat door het Ministerie van Justitie in de eerste twaalf jaren geene voordragt tot vermindering van dit confinement zal mogen worden gedaan.

— Bij Koninklijk besluit van den 22 Augustus 1833 (*Staatsblad* n° 32), is de ontleding van 's Hertogenbosch opgevoerd naamloze maatschappij, onder de benaming van *Maatschappij tot invoering der zijde teelt in Noord- Brabant*, welke te St. Michaels-Gestel zal gevestigd zijn. bekrachtigd, en de deswege tusschen de deelgenooten aangegane acte van overeenkomst goedgekeurd. Uit deze acte blijkt, dat deze maatschappij is aangegan voor den tijd van vijftien achtereenvolgende jaren, ingaande met den dag der Koninklijke bekrachtiging; doch niet te min zal kunnen ontbonden worden wan- neer twee derden der deelgenooten daartoe zullen besluiten, of dat het maat- schappelijk kapitaal met 40 pCt. zou verminderd zijn, behoudens weder aanvulling van hetzelfde, of voortzetting met het verminderde kapitaal, bij- aldien daartoe de Koninklijke goedkeuring wordt verkregen. Het doel der maatschappij is de invoering en bevordering der zijde teelt in Noord-Brabant, en het kapitaal is vastgesteld op eene som van f 25,000.00, verdeeld in actien ieder groot f 100.00, op naam der deelhebbers staande, en waarvan bij het verkrijgen der acte, voor eene som van f 19,000.00 is deelgenomen, terwijl bij de acte bepaald is, dat de overige actien bier- ren den tijd van een jaar zullen moeten geplaatst zijn. De storting der gelden zal geschieden bij gedeelten, naar mate de behoefte zal vorderen, doch niet minder dan twintig ten honderd, waarvan de eerste inderdaad- baar is bij het verkrijgen der Koninklijke goedkeuring op de statuten. Het reservefonds is bepaald op tien ten honderd van het maatschappelijk kapitaal. Het bestuur dezer maatschappij is opgedragen aan vijf commissarissen, door wie, met overleg van deelhebbers, de verdere beambten der maat- schappij zullen worden benoemd; en zijn tot commissarissen aangesteld de heeren, jhr. mr. H. B. Martini, jhr. mr. M. A. J. van der Beken Pasterel, J. Diepen, jhr. mr. F. H. Verheijen en C. de Loecker; terwijl eindelijk aan de gezamenlijke belanghebbenden opgelegd is de naleving der algemeene bepalingen en voorschriften, vervat in het Koninklijk besluit van 1 December 1833 (*Staatsblad* n° 60).

— Door den Staatsraad, Gouverneur van de provincie Zeeland, is ter kennis van de belanghebbenden gebracht, dat op Maandag den 17 Septem- ber 1833, des middags den twaalf ure, in de vergaderzaal der provinciale Staten in de Abtjd te Middelburg, ten overstaan eener commissie uit de Edel Groot Achtbare heeren Gedeputeerde Staten van Zeeland, in het open- baar zal worden overgegaan tot de uitloting der obligatiën van de provinciale negotiatiën van f 200,000, en van f 16,000, welke, ingevolge de plans der geldleeningen, gearresteerd bij Zijner Majesteits besluiten van den 1 De- cember 1822, n° 70, en van den 10 November 1836, n° 1, met den 1 Januari 1839 moeten worden afgelost.

DORDRECHT 5 Sept. Gisteren namiddag, kwartier voor 5 ure, is hier van de werf *Merwede*, van de scheepbouwmeesters C. Gips en Zonen, met het beste gevolg te water gelaten het fregatschip *Orion*, en onmiddellijk daarna, voor dezelfde rederij, de kiel opgehaald voor het fregatschip *Isis*.

UTRECHT 4 Sept. Op 31 Augustus en 1 September jl., is alhier, onder het voorzitterschap van jonkheer Mr. P. A. Beelaerts van Oosterwijk, de negende algemeene vergadering der Maatschappij *Tot bevordering der Toonkunst* gehouden. Uit het verslag der handelingen over het afgevoopen maatsch. jaar blijkt, dat de maatschappij de compositie hier te lande door uitgave, aankoop en premien steeds blijft aanmoedigen, en dat zij door hare verstandhouding met de voornaamste buitenlandse muzikale inrig- tingen er in geslaagd is, om onze nationale muziek ook buiten 's lands te verspreiden; dat het depot der muzikale eigendommen, ter dienste der afdeelingen, aanzienlijk is vermeerderd; dat het onderwijs aan veelbelo- vende jongelingen, zoo binnen als buiten 's lands, voortdurend door haar wordt ondersteund; en dat de verschillende muzikale inrigtingen in hare afdeelingen in bloei toenemen. Onder de in die vergadering genomen be- sluiten, verdient de aandacht de volgende: 1. Het plan tot oprichting van een reserve-fonds, waarop al de afde- lingen, als zoodaag, recht hebben; het plan tot aanbouw van een deel- matig en vervoerbaar lokaal, tot het geven van algemeene muziekles- sen; en de opdracht van het lidmaatschap van verdierden aan den heer B. G. Kiesewetter, Keiz. Oosteur. hofraad te Wenen, en van het correspon- derend lidmaatschap van de heeren B. Molique, Kon. Hofmuzik-direkteur te Stuttgart, Dr. A. B. Marx, muzik-direkteur aan de universiteit te Berlijn, Dr. G. Schilling, te Stuttgart en Mr. H. C. Fokke, te Paramaribo.

— De *Utrechtsche Courant* behelst het volgende: Wij ontvingen het vijfde deel van het werk van onzen Stadgenoot den heer Mr. J. C. Voorduin, getiteld: *Geschiedenis en Beginselen der Nederlandsche Wetboeken*, waarmede het Burgerlijk Wetboek geheel is af- gewerkt, en alzoo een zeer gewichtig gedeelte der aanstaande wetgeving, reeds voor dat dezelve in werking is, op de zekerste en duidelijkste wijze, uit de be- raadslagingen, daarover bij de wetgevende magt zelve gehouden, wordt toe- gelicht. Wij vernemen tevens met genoegen, dat, even als de Koning bij het verschijnen van het tweede deel, door Z. Exc. den minister van Justitie, Hoogstdeszelfs tevredenheid over den aanvang des werks aan den schrijver had doen betuigen, thans door Zr. Ms. Kabinets-Secretaris aan denzelfden heeft doen melden: «dat de Koning met veel belangstelling ook dit laatste deel van het geacht werk van den heer Voorduin had ontvangen, dat de «verdienstelijke wijze, waarop hierdoor de gewichtige en moeilijke taak was «voldaan, die de schrijver op zich had genomen, door Z. M. met bij- «zonder genoegen was opgemerkt, en diensvolgens gemelden Kabinets-Secre- «taris had gelast, Hoogstdeszelfs welgevallen aan den schrijver kenbaar «te maken.»

zorgeloze dagen slijten; maar spoedig werden deze kortstondige verma- ningen der rede door andere gedachten verdrongen. De liefde, deze alle- dangsche verontschuldiging van zoo vele onvoorzigtige besluiten, van zoo vele dwalingen, de liefde sunderde der wijsheid den mond, en MARGA- RETHA had alleen het denkbeeld voor oogen van DAVID, met de spier van beschwahter versierd, haar een arm biedende, om zich gezamenlijk naar de kerk te begeven.

Eindelijk ging zij in het vertrek, waar zij den nacht zou doorbrengen; echter spreidde zij geen bed voor zich, maar besloot, zich geheel ge- kleed op dat van DE MERCY neder te leggen, daar zij niet twijfelde van voor zijne aankomst te zullen ontwaken, en nog den tijd te hebben het bed een weinig op te maken. Hetzelve was zonder gordijnen, en de alkof had gewis eene Parijsche dame van schrik doen terugdeinzen, zo- danig was de wand met pistolen, geweren, weitsassen en ander jagt- gereedschap bedekt. MARGARETHA trad zonder licht het vertrek binnen, begaf zich op het gevoel naar het bed, en na hare schoenen te hebben uitgetrokken, klom zij er in, met veel behoedzaamheid, om het zoo min mogelijk in verwarring te brengen. Later heeft zij bekend, dat de beelden van PIETER en DAVID hare aandacht dermate hadden bezig gehouden, dat zij, tegen hare gewoonte, vergeten had te bidden; zij sloep in, met het verwad begrip, dat wellicht een ongeluk uit het verzuimen van dien plicht mogt ontstaan. Haar slaap werd door zware droomen verontrust, dat niet zelden geschiedt, wanneer de ziel ontroerd is. MARGARETHA was het met HOMERUS en PLATO eens, zonder deze beroemde schrijvers der oudheid zelfs bij naam te kennen, want zij geloofde, dat droomen altijd iets voor- spellen.

Na eenige uren onrustig te hebben geslapen, werd zij plotseling wak- ker: de dag brak aan; maar het was een sombere, nevelachtige herfst- dag. Echter gevoelde MARGARETHA terstond aan de frische lucht, dat haar venster open was; buiten hetzelve zag zij het hoofd van eenen man, dat zich heen en weder bewoog; in de kamer zelve stond iemand bij de secretaire van den heer DE MERCY. Het geluid van het ijsen in het slot duidde haar genoegzaam aan, dat men dit openbrak. Even vlug als koelbloedig nam zij een geweer en spande den haan; op dit gerucht riep de man buiten het venster: «Wij zijn verloren: de heer is te huis.»

BRUSSEL 6 Sept. De heeren Fallon en Dujardin, Belgische commissarissen voor het punt der schuld te Londen, zijn in deze hoofdstad teruggekeerd; men verkeert echter in het gevoel, dat hun verblijf alhier van korten duur zal zijn, en dat zij eerlang weder naar Engeland zullen vertrekken.

ANTWERPEN 7 Sept. De gewone Amsterdamse brievenpost is, ten ge- volge van een ongelukkig toeval, heden alhier niet aangekomen. Bij de overvaart van Vianen werd het paard door het hevig onweder verschromt, en stortte met de kar in de rivier. Het paard en de posthoen schijnen ge- red te zijn; doch, naar men wil, moeten al de brieven verloren zijn geraakt.

ENGELAND.

Part. Corresp. Londen 4 Sept. Vorst Leopold wordt heden te Rams- gate verwacht, waar hij den nacht zal doorbrengen, om morgen van daar naar Windsor te vertrekken. Lord Torrington is door H. M. de Koningin afgezonden, om haren oom in de eerste plaats te ontvangen. Deze vorst moet weinig kiesch gevoel hebben, en andere begrippen van welvoegelij- heid dan wij koesteren, daar hij op een oogenblik als dit, waarin onpartij- dige scheidsmannen in zijne twistzaak met den Koning der Nederlanden uitspraak zullen doen, zich niet ontziet in persoon hier te komen, om openlijk voor het oog van de wereld te beproeven, hoe veel zijne perso- nlijke tegenwoordigheid kan uitwerken, om het geschil in zijn voordeel te doen beslissen. Wanneer men de Belgische onbeschaamdheid niet kende, en men niet wist, hoe het met de zaak is gelegen, zou men uit zulk een gedrag moeten opmaken, dat er voor Holland meer kans was, dan men in het algemeen denkt. Overigens is er niets nieuws in de Hollands-Belgi- sche kwestie voorgevallen.

Londen 4 Sept. Eergisteren zijn bij het departement van buitenland- sche zaken dépêches ontvangen, van den Britschen gezant aan het hof te 's Gravenhage, en dien te Brussel, en hebben de Russische, Oostenrijks- che en Fransche gezanten aan hetzelve gearbeid. Dépêches zijn van gezegd departement gezonden, aan den Britschen ambassadeur te Konstantinopel, en de zaakgelastigden te St. Petersburg en Téhéran.

— Met de stoomboot *Royal Tar* zijn berichten van Lissabon van 29, en van Cadix en Gibraltar tot den 24 Aug. ontvangen. Bijzondere brieven van Lissabon melden, hetgeen reeds te voren bekend was, dat aldaar nog geen budget is opgemaakt. De minister van Financiën heeft alleen bij eene aanschrijving den andere hoofden van het bestuur verzoekt, hem hante- ringen mede te deelen, ten einde hij daaruit een budget kan formeren, om hetzelve den Cortes bij de opening der vergadering aan te bieden. Op den 1 Sept. moesten de ontvangsten der tolkantoren onmiddellijk aan de thesaurie in geld worden voldaan, waardoor, naar men veronderstelt, de minister de handen eenigzins ruimer zal krijgen. De Chamorros zouden, naar men dacht, op nieuw invloed bekomen, doch het schijnt, dat te Lis- sabon eene nieuwe verkiezing van Senatoren en Afgevaardigden zal moeten plaats hebben, daar de stemlijsten zoodanig in de war zijn, dat het on- mogelijk is, uit dezelve op te maken, hoe de stemming staat. Alleen ten opzichte van den graaf Das Antas, was het blijkbaar, dat hij tot Senator is benoemd. Over den uitslag der verkiezingen in het algemeen kon men nog met geene de minste zekerheid enige veronderstelling vormen.

DUITSCHLAND.

ATGERS 1 Sept. Al de troepen van het leger zijn heden in, om en bij deze stad, in eenen omtrek van eenige uren, zamengetrokken. Het getal der inwoners van Augsburg is plotseling verdubbeld, en de straten wemden van vreemde troepen, vreemdelingen en nieuwsgierigen. Z. M. de Koning is gisteren avond, ten 8 1/2 ure, onder de hartelijkste vreugdebetooning en toe- juichingen, alhier aangekomen. Z. M. de Keizer van Rusland, dien men eerst des avonds had verwacht, was reeds ten 2 ure gearriveerd, en ver- scheen dadelijk te voet op straat, alwaar hij onophoudelijk door vreugde- kreten werd begroet; Z. M. heeft zijnen intrek genomen in het hôtél de *drie Moeren*. Onder de vorstelijke personen, welke mede alhier zijn aange- komen, bevinden zich de hertog Max van Leuchtenberg, de erfgroothertog van Hessen en de prins van Saksen Altenburg. Heden voormiddag zal zich het gehele legerkorps verzamelen, om voor III. M. te defileren; na alloop daarvan, begeven zij zich in het kamp. Morgen zal in het veld de godsdienstoefening plaats hebben.

HAMBURG 3 Sept. De *Hamburger Correspondent* bevat een brief uit Ber- lijn, waarin gemeld wordt, dat aldaar een hoog adellijk persoon is aange- komen, die door den aartsbisschop van Keulen belast is, om deszelfs in- ommen te bepalen, en de denkwijze van den aartsbisschop geheel veranderd is, en dat hij thans bereid is zich naar den wil der regering te voegen. Tot het vergunnen van deszelfs verlangen staat echter in den weg, dat de Westfaalse adel voort- durend veel tegenzin en oppositie tegen de maatregelen van het staatsbe- stuur betoont.

FRANKRIJK.

PARIS 5 Sept. De geschillen met Zwitserland houden nog steeds de openbare aandacht bezig. Den 31 der vorige maand heeft de Zwitser- sche landdag wederom eene zitting gehouden, nopens de zaak van Prins Lodewijk Napoleon, waarin is vastgesteld, dat de beraadslagingen daar- over den 3 dezer zullen plaats vinden. Bijzondere berichten uit Zwi- zerland melden, dat de bestaande moeilijkheden enkel het werk zijn der radicalen, die, zich door hunne overdreven denkbeelden latende wegslepen, het geluk van hun vaderland op het spel zetten, om hunne gevoelens te doen zegevieren. Prins Lodewijk, die door een aantal staat- kundige fortuinzoekers omringd schijnt, stookt dat vuur aan en hoopt op die wijze het oogmerk, dat men hem toeschrijft, te bereiken, om zich, na- melijk, eenen naam te maken en vroeg of laat op den troon van Frankrijk te geraken. De mogendheden moeten de nadeelge gevolgen inzien, die daaruit voor de rust van Europa en voor die van Zwitserland en Frankrijk in het bijzonder kunnen voortvloeien, en dit is de reden, waarom hare gezanten ingelijks op de verwijdering van Lodewijk Buonaparte hebben aangedrongen. Naar men wil, zou de militaire magt van Zwitserland, ingeval het tot eene botsing tuschen dat land en Frankrijk mogt komen, niet meer dan werkelijk 30,000 man in werkelijke dienst bedragen. Intusschen vleit men zich, dat de zaak niet tot dit uiterste zal gedreven worden, te meer, daar het

Daarop verdween hij, en MARGARETHA wendde den loop tegen dengene, die zich tot in de kamer had gewaagd. Vol moed schoot zij af, en de dief viel zonder eenen gil te geven. Daarop sprong zij op, en den deken van het bed neurende, sloeg zij dien over den man, bond hem daarin vast met zakdoeken en riemen, die in een jagersvertrek in overvloed aanwezig zijn, liep naar het venster, wierp de tegen den muur geplaatste ladder om, sloot de luiken, en zonder haar geweer neder te leggen, ging zij de kamer uit, sloot de deur mede, en hield de wacht in de voorkamer.

De eerste beweging van MARGARETHA, nadat haar schrik een weinig bedaarde, was om geknielt haar gebed, den vorigen avond verzuimd, op te zeggen; voorts dacht zij siddrend aan het uitgaan gevaar en aan den diefstal, alleen door hare tegenwoordigheid van geest verhoed. — De diamanten van mevrouw DE MERCY bevonden zich in de secretaire van haren zoon. — Was haar vader bij haar geweest of DAVID, dacht zij! of ten minste Castor, die moedige en schrandere hond, dien DE MERCY bij haar wilde laten! Vervolgens vroeg zij zich angstig af, of zij den booswicht van het leven had beroofd, en luisterde door het sleutelgat of hij nog be- weging maakte. Op eens hoorde zij in de verte een getrappel van paarden. Het was DE MERCY, die met zijne vrienden aankwam. Toen gevoelde zij eenen wel te begrijpen trots; zij had moed getoond, het huis van haren meester van plundering bevrijd en de gemeente van eenen misdadiger ge- zuiverd. Zij ging de deur openen; maar daar zij de binnenplaats over- moest, waar wellicht zich nog een der roovers kon bevinden, hield zij zich gered, om voor de tweede maal los te branden, doch zij trof niemand aan; de andere roover was verdwenen.

«Mijnheer,» waren hare eerste woorden, terwijl zij het geweer vertoonde, «dieven zijn in huis doorgedrongen; de een is op den loop, maar de ander is in uwe kamer; dien heb ik nedergeweld.»

Men ijde naar het vertrek van DE MERCY, en MARGARETHA ging voor- uit; alvorens binnen te komen, naderde zij onwillekeurig haren jongen meester, en zeide hem lachende:

«Zoo ik met mijnen DAVID gehuwd was, zou dit niet gebeurd zijn. Spreek toch, bid ik u, den graaf L., opdat hij hem spoedig tot zijnen beschwahter aanstelt.»

DE MERCY antwoordde niet, hij trad de kamer binnen, en het lig-

besluit tot oorlog niet dan met eene meerderheid van drie vierden der sta- men kan genomen worden. Inmiddels heeft het groot-hertogdom Baden reeds alle verkeer van en naar Thurgau, in welk kanton de prins zich op- houdt, ten eenemale verboden. Gisteren morgen moeten er te Parijs on- trent de belangrijke zaak dépêches zijn ontvangen, ten gevolge van welke groot Molé eenen koerier naar den hertog de Montebello heeft afgezonden.

Volgens later te Parijs ontvangen berichten, die wellicht met het afzet- den van dezen koerier in verband staan, moet de Zwitsersche bond ge- gerd hebben aan de nota van den Franschen gezant te voldoen, en zij met het besluit van Thurgau hebben vereenigd.

— Het regtsgebed van den generaal Brossard schijnt bestemd te zijn, o- eene merkwaardige plaats te vervullen in de geschiedenis der militaire regt- plegingen. In de jongste zitting van den krijgsraad te Perpignan heeft hij het zonderlinge schouwspel gezien van eenen getuige, die, ten gevolge van zijne eigene bekentenissen, genoodzaakt was zichzelf te verdedigen. De vo- kaat van den beschuldigde moet zich tegen den generaal Bugeaud ver- schillende scherpe uitdrukkingen veroorloofd, en hem, onder anderen, re- weten hebben, door het bedingen van 180,000 fr. bij het verdrag met Ab- el-Kader, en het ontvangen van 12,000 fr. van den Moorschen hande- lers Poig-y-Mundo, 's lands penningen verveerd te hebben. De generaal Bugeaud heeft daarop vuur gevat, en schijnt daarbij allen eerbied voor de raad uit het oog te hebben verloren, terwijl hij tevens verklaard heeft omtrent zijn gedrag een nader onderzoek te willen uitlokken en de stult- heit aan den kroonprins te zullen onderwerpen. Deze laatste uitdrukking aan de Parijsche drukpers veel aanstoot gegeven, die daarin een nieuw wijs wil zien van de, volgens haar, meer en meer toenemende strekking om den persoonlijken invloed der bestuurders in de plaats der wetten te stellen.

— Sedert eenige dagen hebben zich wederom de geruchten verlevendigd omtrent het opdragen van het ministerie van oorlog aan den maarschal Soult. Het gebeurde met den kolonel van het 16de regiment te Perpignan als ook de ergerlijke bijzonderheden, welke door het regtsgebed van den generaal de Brossard zijn aan den dag gekomen, baren groote ongers- nopen de weinige krijgsmacht, die thans bij het leger heerscht, en we- men voornamelijk aan den tegenwoordigen minister van oorlog, den ge- neraal Bernard, wil toeschrijven. Men zoude dus gaarne eenen man in ministerie zien treden, die in staat is, de krijgsmacht in volle kracht herstellen. Het zal echter nader moeten blijken, in hoeverre de maarsch Soult, na de koele ontvangst, welke hem bij zijne terugkomst uit Londe is te beurt gevallen, deze taak op zich zal willen nemen.

— De *Moniteur* behelst een Koninklijk bevelschrift, waarbij be- wordt, dat de Fransche bezittingen in het Noorden van Afrika een be- zullen vormen, waarvan de hoofdzetel te Algiers zal zijn, en hetwelk om het aartsbisdom van Aix zal behooren. In dit besluit merkt men op, de daartoe betrekking hebbende bul van den Paus, op aanvraag der Fran- sche regering, is uitgevaardigd, terwijl deze slechts wordt aangenomen zonder dat daarom de daarin vervatte clausulen, vormen of uitdrukkingen die met het grondwettige charter, met de wetten des Koninkrijks, en de vooregten, vrijheden en grondbeginselen der Gallicaanse kerk strij- den of zouden kunnen zijn, worden goedgekeurd.

— De gezondheidsraad te Marseille heeft bevolen, dat alle van Alg- komende schepen 15 dagen quarantaine moeten houden; alzoo is ontwaar is geworden, dat eene Turksche brik, uit Alexandrië komende zonder voorkennis der autoriteiten eenige passagiers heeft aan wal ge- op de kust, 12 mijlen van Algiers, van waar zij zich over dat gewest he- ben verspreid en eenige zelfs zich binnen de stad hebben begeven. De gelijke voorziening is te Genua genomen.

BAYONNE 1 Sept. De brieven uit Onate, d.d. 30, zijn opgevuld met bijzonderheden, betreffende de vreugde, welke onder de Carlisten, we- hunne overwinning bij Morella, plaats heeft. Eene mis en een Te Deum plegtig gezongen geworden, waarbij Don Carlos, de infant Sebastiaan al de opperhoofden en officieren van het leger tegenwoordig waren. Bij vernemen van den aftogt des legers van het centrum, stond Espartero troffen, waarna hij echter in de hevigste gemoedsaandoening verviel; «weet nog niet, wat hij voornemens is te doen. Don Carlos heeft den kies van Valdespina tot minister van Oorlog benoemd. Men zegt, dat generaal Latre bevel zou hebben, om den generaal Orma eenen krij- raad te roepen, indien het onderzoek naar zijn gedrag bij Morella ongunstig mocht uitvallen.

SPANJE.

MADRID 29 Aug. De gewone *Madridsche correspondentie* behelst volgende: «De nederlaag bij Morella heeft alhier veel ontmoediging en slagtoegheid te weeg gebracht; de brieven uit Valencia, dd. 25, heb- nog meer daartoe bijgedragen, doordien dezelve de meest uitvoerige be- ten van dat gebeurde bevatten. Men verspreidt het gerucht, dat de ge- neraal Latre, wiens moed algemeen bekend is, het opperbevel van het le- van het centrum op zich zou nemen; deze tijding vereischt intusschen de- re bevestiging.»

— De *Gaceta de Madrid* behelst het navolgende Koninklijke bes- «Het gouvernement is gemagtigd, om voorloopig het lager onderwijs te on- niseren, naar aanleiding van het ontwerp, door de commissie van wege Kamer der afgevaardigden aangeboden, welke belast was, om het door den minister van Binnenlandsche zaken dienaangaanke ingediend onderzoek.»

— Men gelooft niet, dat de reis van den generaal Latre iets gunstigs uitwerken, omdat hij over geene geldmiddelen kan beschikken.

— Het huis Rothschild zal 50 miljoen reelen voorschieten, op de- brengen der mijnen van Almaden, die aan hetzelve, voor den tijd 5 jaren, als waarborg zijn afgestaan; de prijs van het quintaal kwik is op 60 piasters bepaald. Van den 1 Sept. zal hetzelve maandelijks 10 lioen reelen storten, terwijl de laatste 10 miljoen door den bankier vo- kosten van ontginnig der mijnen zullen worden besteed.

— Eenige dagen geleden is een konvooi naar het leger van het Noor- gezonden en tot Avila gekomen; indien het zich eenige mijlen verder begeven, zou het in handen van Balmaceda gevallen zijn, wiens krijgsm- in Kastilië dagelijks toeneemt.

— De generaal Narvaez is naar Toledo vertrokken, met het ernstig vo- nemen, om tegen Palillos en het overschot van de Carlisten van La Ma-

chaam, in eenen bebloeden deken opgerold, gewaar wordende, riep hij «Hij is dood! MARGARETHA!»

Terstond begaf haar al haar moed; het geweer viel uit hare bere- hand, en zij zeeg achter over bewusteloos op eenen stoel. Men omring- den misdadiger en maakte zijne banden los; DE MERCY liegde den de- op — het was DAVID, de strooper; de beemde van MARGARETHA!

Hij was niet zwaar gewond, maar zijn gezicht vol bloed, en met gel doorboord. De hartstogten wekken soms bewegingen bij ons op, alle nadenken verbanne. Zoodra MARGARETHA haren minnaar, door hand gewond, herkende, ijde zij naar hem toe, en wischte het bloed dat langs zijn hoofd stroomde; waarna zij, plotseling opstaande, in de- hoek van het vertrek leunde, en met het hoofd tegen den muur gekleed eenen vloed van tranen stortte. De secretaire was opengebroken; men vo- in de zakken van DAVID eenige godstukken, door EDUARD in de lade- geborgen; de diamanten van zijne moeder werden bij den roover gevon- den; kortom, de misdaad liet geen twijfel over. De ongelukkige lade- diep vernederd op den vloer uitgestrekt, en bleef onbewegelijk. Men ont- nam hem het geroofde en een der vrienden van DE MERCY zeide:

«Eduard, die man behoort voor den maire van Sussy te worden ge- bragt; leg daar uwe getuigenis af.»

MARGARETHA trad plotseling vooruit. «Mijne heeren,» sprak zij, «God mijn getuige, dat ik dezen man niet meer bein; maar bedenkt, dat hij hem eenmaal heb bein, en dat, zoo gij hem aan het geroof overlevert, ik genoodzaakt zijn zal om tegen hem te getuigen. Ik, die zijne vrom- zou geweest zijn, zou hem doen veroordeelen! Ik bid u, doet hem vrom- land ruinen, maar laat hem vertrekken.»

DAVID stond op, en eenen waarden blik op de jonge lieden en op MAR- GARETHA zelve werpende, ging hij ongestoord uit het kasteel.

«Mijnheer,» zeide toen MARGARETHA op eenen vasten toon, zoo PIETER uw pijneur, een meisje niet verstoot, dat hare liefde eenen onwaardigen had geschonken, zal mijna vader zijne toestemming tot ons huwelijk nie- weigeren.»

geen! die troepen zijn merklijk verminderd, doot de verschillende moetingen met de detachementen van het reserve-leger, en verzwakt, dien Venero, Archedona en Juan Juya zich aan de Christino's hebben overworpen.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 7 September, 4 1/2 ure.				volgens de Soc. tot nut des Obligatiedaandels.				volgens de Effecten-Societeit.			
	van	tot	geboven	laag	van	tot	geboven	laag	van	tot	geboven	laag
Werkelijke Schuld... 2 1/2	53 1/2	54 1/2	54 1/2	54	53 1/2	54 1/2	54 1/2	54	53 1/2	54 1/2	54 1/2	54
Dito... 5	101 1/2	102	101 1/2	101 1/2	101 1/2	102	101 1/2	101 1/2	101 1/2	102	101 1/2	101 1/2
Uitgestelde dito... 5	24 1/2	25	24 1/2	24 1/2	24 1/2	25	24 1/2	24 1/2	24 1/2	25	24 1/2	24 1/2
Kansbiljetten... 4 1/2	95 1/2	96	95 1/2	95 1/2	95 1/2	96	95 1/2	95 1/2	95 1/2	96	95 1/2	95 1/2
Amortisatie-Syndic... 4 1/2	79 1/2	80	79 1/2	79 1/2	79 1/2	80	79 1/2	79 1/2	79 1/2	80	79 1/2	79 1/2
Handel-Maatschappij... 4 1/2	168 1/2	169	168 1/2	168 1/2	168 1/2	169	168 1/2	168 1/2	168 1/2	169	168 1/2	168 1/2
Nieuwe dito... 4 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Nieuwe dito 1837... 4 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Entrepot-Dok... 4 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Oost-Ind. Leening... 4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito... 5	98 1/2	99	98 1/2	98 1/2	98 1/2	99	98 1/2	98 1/2	98 1/2	99	98 1/2	98 1/2
Aandeelen Kansb... 4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Spoorweg Haarlem... 4 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Aand. Rijn-Spoorw... 4 1/2	108 1/2	109	108 1/2	108 1/2	108 1/2	109	108 1/2	108 1/2	108 1/2	109	108 1/2	108 1/2
Werkb. Inschrijving G. B... 3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Werkb. Dito... 3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Werkb. Leening Ardoins... 5	18 1/2	19	18 1/2	18 1/2	18 1/2	19	18 1/2	18 1/2	18 1/2	19	18 1/2	18 1/2
Dito onbep. Stuk... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Passive... 4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Deferred... 4 1/2	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Fransche Uitgestelde... 4 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Engelsche dito... 4 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
TOTAL. Oblig. te Londen... 3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
TELEX. Certific. bij L. & B... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito Falc. & Co... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito te Londen... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Aandeelen Tavolier... 3 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito te Parijs... 3 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
LAND... H. & C. 1708, 1818... 5	105 1/2	106	105 1/2	105 1/2	105 1/2	106	105 1/2	105 1/2	105 1/2	106	105 1/2	105 1/2
Dito 1828, 1829... 5	105 1/2	106	105 1/2	105 1/2	105 1/2	106	105 1/2	105 1/2	105 1/2	106	105 1/2	105 1/2
Dito 1831, 1833... 5	97 1/2	98	97 1/2	97 1/2	97 1/2	98	97 1/2	97 1/2	97 1/2	98	97 1/2	97 1/2
Oblig. te Londen... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito te Hamburg... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Inschr. in Assign... 6	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Certific. van dit... 6	69 1/2	70 1/2	69 1/2	69 1/2	69 1/2	70 1/2	69 1/2	69 1/2	69 1/2	70 1/2	69 1/2	69 1/2
Aandeelen a fl. 300... f	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito a fl. 500... 138	138	139	138	138	138	139	138	138	138	139	138	138
Dito R. 50... 117 1/2	117 1/2	118 1/2	117 1/2	117 1/2	117 1/2	118 1/2	117 1/2	117 1/2	117 1/2	118 1/2	117 1/2	117 1/2
Neg. Londen 1830... 4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Aandeelen a fl. 100... f	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito a fl. 250... 103 1/2	103 1/2	104	103 1/2	103 1/2	103 1/2	104	103 1/2	103 1/2	103 1/2	104	103 1/2	103 1/2
Dito... 3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito... 2 1/2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito te Londen... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Wienerb. Gold & Co... 6	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito... 4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
N. Ween. Aand. fl. 500... 3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Wienb. Oblig. te Londen... 3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Wienb. Dito dito... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Wienb. Hope & Comp... 5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Wienb. Aand. bij loting... f	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

BEURSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 7 September, 1838.

De gunstige stemming, waarin gisteren de markt in Hollandsche Fondsen is, heeft zich heden volkomen gehandhaafd, en hebben alle soorten zich nieuw in prijs verbeterd. In Integralen en Kansbiljetten was de handel geanimeerd, eerstgenoemde openden, dewijl het merk van Londen van Dingsdag slechts 5/8 hooger kwam, op 53 1/2 a 54, doch ten gevolge vele inkoop, en daar er zich van den anderen kant geen bijzondere verkopers vertoonden, klom de prijs allengskens tot 54 1/2, en blijft a 54 1/2; laatstgenoemde openden op 24 1/2 en bleven 24 1/2 a 25. In overige was de afzake minder belangrijk, doch waren alle tot verhoogde koers te plaatsen; bijzonder nieuw schijnt er evenwel niet bekend, alleen zeide dat de Londensche koers van 11. Woensdag op nieuw iets hooger kwam. Aandeelen Handel-Maatschappij was de omzet mede vrij uitgebreid, en volgden ook zij hunne rijzende beweging, gepend op 168 1/2, steeg den 5 door veelvuldige inkoop, spoedig tot 169 1/2 en blijft 169 1/2 a 170. Dito Rijn-Spoorweg waren ook heden mede zeer gewild, en, ten gevolge van de vele vraag, opende de prijs op 106 1/2, en blijft 106 1/2, zijnde hooger dan gisteren.

De koers der Ardoins van Antwerpen iets lager komende, konde dezelve althier niet op hunnen prijs van gisteren souteneren, en leden, hoewel koers zeer vast was, bij eenigen handel, een prijsvermindering van 1/2 pCt. In overige vreemde Fondsen vertoonden ook heden de del weder algemeen weinig levendigheid, en was, zoowel in de prijzen Oostenrijksche, Russische als Zuid-Amerikaansche geen bijzondere variatie. Griekenland bl. a fl. 100 13 1/2. Columbia 2de Leening, a fl. 100. 17 1/2. Mexico Werkel. Schuld 6 pCt. a fl. 100 en 150 16. Dito Nieuwe 6 pCt. 19. Dito uitgestelde 7 1/2. Coup. Columbia onbep. / 3. Dito enk. Dito Mexico 14 pCt. Dito Ardoins Mei 1837 15 pCt. Dito Nov. 7 en Mei 1838 13 1/2 pCt.

Koers van het Gold. Beleening 2 1/2. Prolongatie 2 1/2. Wissel-Disconto pCt.

Prijzen ten 5 Lre. Integralen 54 1/2 a 55. 5 pCt. 102. Kansb. / 24 1/2 a 25. Dito Maatschappij 169 a 170. Ardoins a fl. 85. 19.

FONDSEN EN WISSELSKOERSEN OF VALLENDE BEURZEN.

LONDEN, 4 September.			
Consols kontant, 3 pCt. 94 1/2	Spanj. Ardoin, 5 pCt. 21.		
Dito op tijd 3 pCt. 94 1/2	Napels, Falcun, 5 pCt. 99.75.		
Geredeneerde, 3 pCt. 94 1/2	Haiti, 5 pCt. 350.		
Exchequer Bills, 71 a 73.	Bank bij lastite, fr. 1115.		
Bank, 208.			
Brazilië, 5 pCt. 83 1/2 a 84.			
Mexico, 6 pCt. 23 1/2 a 24.			
Columbia 2e L. 6 pCt. 25 1/2 a 26.			

De handel in Fondsen was heden tamelijk levendig. Consols blijven kont. a 94 1/2, en op 16 Oct. 94 1/2 koopers. In vreemde Fondsen was de stemming de iets gunstiger, en blijven Hollandsche, Spaansche en Portugesche iets lager dan gisteren. Wisselk. Amst. 3/m 12 1/2 a 13, k. 12 1/2 a 13. Rotterdam 3/m 12 1/2 a 13.

PARIS, 5 September.

Inschr. op ult. 5 pCt. 111.50.	Spanj. Ardoin, 5 pCt. 21.
ditokontant, 5 pCt. 111.45.	Napels, Falcun, 5 pCt. 99.75.
ditokontant, 3 pCt. 80.85.	Haiti, 5 pCt. 350.
ditokontant, 3 pCt. 80.70.	Bank bij lastite, fr. 1115.
Bank-Actiën, 2630.	

Er heerschte heden bij het openen der beurs een soort van paniek, de men het gerucht verspreide, dat Z. M. de Koning in aller ijel van het teel te Eu was aangekomen, ten gevolge van telegraphische berichten van Ierland ontvangen. 3 pCt. daalden tot 80.75, doch daar zich dit gerucht niet bevestigd heeft, herstelde zich de prijs weder, en blijft 80.85; Ct. waren terug gegaan tot 111.30, doch blijven 111.50. Ardoins waagvaard a 21. Na de beurs: 3 pCt. 80.85. Wisselk. Amst. 1/m 57 1/2.

ANTWERPEN, 6 September.

Metaliek... 5	106 1/2	Ardoins... 5 pCt. 18 1/2, 2.
Partielloten... f	460.	Uitgestelde... 5
Loten fl. 500... 755.		Napels, Falcun, 5
Pol. Lot. 500... 138.		Brazilië... 5
ditokontant, 3 pCt. 117.		Pruiss. Loten, 5
Nassau Loten, 22 1/2.		Tavolière... 3 1/2
Darmst. Loten, 33 1/2.		Denemarken, 3

Gisteren avond bleef de prijs der Ardoins 19 1/2 geld. De koers van Parijs en in plaats van hooger, zoo als men verwachtte, onveranderd komende,

had het hooger mark van Londen geen invloed, en was de prijs iets hooger; geopend op 19 g., ging dezelve, ten gevolge van eenige verkoopen, terug tot 18 1/2, en blijft ten slotte 18 1/2 g., 1/2 p. op morgen; de omzet was echter niet belangrijk. Premien waren mede meer aangeboden, op 1/m 18 1/2 d. 1, op 10/20 19 1/2, d. 1/2. Fraziliënen blijven 81 g., 1/2 p. Aandeelen in de Bank voor de Volkswijl 108 1/2. Societe de Commerce 105 1/2.

BRUSSEL, 6 September.

3 ure: Ardoins waren heden minder vast dan gisteren, geopend op 18 1/2, 1/2, daalde de koers tot 18 1/2, zoo als dezelve koopers blijft.

HAMBURG, 4 September.

Metaliek... 5 pCt. 105 1/2.	Pol. Lot. fl. 500... 153 1/2.
Bank-Actiën... 142 1/2.	ditokontant, 300... 131 1/2.
Loten fl. 500... 125 1/2.	N. dito, 200... 54 1/2.
Russ. Hamb... 5	Pruiss. Loten, f
ditokontant, 5	Denemarken... 3 pCt. 72 1/2.
ditokontant, 5	Holland... 2 1/2

Wisselk. Amst. k. 35.70, 2/m 35.90. Parijs 2/m 159. Petersburg 2/m 97 1/2. Londen 2/m 13.73. Weenen 6/m 149 1/2. Berlijn 2/m 152 1/2. Petersburg, 28 Augustus. Wisselk. Amst. 3/m 54 1/2, 1. Londen 3/m 10 1/2, 2. Hamburg 3/m 9 1/2, 3. Parijs 3/m 115 1/2, 116. Riga, 25 Aug. Wisselk. Amst. 3/m 55. Hamburg 3/m 9 1/2, 10. Londen 3/m 10 1/2, 11.

FRANKFORT A/M, 4 September.

Metaliek... 5 pCt. 106 1/2.	Pol. Lot. fl. 500... 77 1/2.
ditokontant, 3	ditokontant, 300... 66 1/2.
Bank-Actiën... f	Holland... 2 1/2 pCt. 53, 1/2, 1/2.
Loten fl. 500... 125 1/2.	Syndic... 4 1/2
Darmst. Loten... 62.	ditokontant, 3 1/2
N. dito, 23 1/2.	Spanj. Ard... 5
Nassau Loten... 22 1/2.	Portugal... 3
Pruiss. Loten... 86 1/2.	Taunusban... f

Niettegenstaande de lagere Amsterdamsche koersen, waren Hollandsche Fondsen iets williger, hetgeen voornamelijk door meerder overvloed van geld werd veroorzaakt; ook werkten de hooger koers der Ardoins van Antwerpen gunstig op de beurs, en bleef derzelver prijs 9 1/2 biedend. Poolische Loten a fl. 300 waren zeer gevraagd, en werd daarvoor tot p. 66 1/2 besteed.

WEENEN, 31 Augustus.

Metaliek... 5 pCt. 107 1/2.	Bank-Actiën... f
ditokontant, 3	Loten fl. 500... 126 1/2.

WISSELSKOERSEN, 7 Sept. 1838.

Londen	kort	Geld.	Papier.	Hamburg	kort	Geld.	Papier.
"	2/m	12.05	12.12 1/2	"	2/m	35 1/2	35 1/2

GRANENMARKT.

7 September.

Eene partij Poolische Tarwe werd in Entrepot tot lagere prijzen ter speculatie gekocht; consumtie alleen bij gerijven: 129 1/2 bonte Poolische f 308; 127 1/2 Rostokker f 300; 126 1/2 Holsteinsche f 275; 125 1/2 geringe bonte Poolische f 300; in Entrepot: 128 1/2 bonte Poolische f 300.

Rogge als voren: 119 1/2 Drentsche f 208. Groot zonder handel. Havre: 84 1/2 f 90. Koolzaad Lvl. 1 lager. Nieuw Vriesch Lvl. 65. Ond Moerdijk en Lager Zwalaw Lvl. 72. 9 Vat in Oct. en Nov. Lvl. 77 1/2. Lijnsaand als voren; 107, 108 1/2 Liban f 252 1/2. Raapolijs Ordinair f 45 1/2. Vliegend f 44 1/2 a 45. Po. Oct. f 45. Po. Nov. f 45 1/2. Po. Dec. f 45 1/2 a 45 1/2. Po. Mei 1839. f 43 1/2 a 43 1/2. Lynolie Ordinair f 32 1/2. Vliegend f 31 1/2. Hennepolie Ordinair f 39. Raaphoeken pr. 1,040 st. f 68 a 72. — Lijnkoeken pr. 104 st. f 7 1/2 a 9.

FRUIJZEN DER KOFFIJ.

GEVEILD te ROTTERDAM, den 6 September 1838, door de Nederlandsche Handel-Maatschappij.			
Morster No. 1 b.	712 Pr. 49 a 50 1/2	Monst. No. 20 b.	127 Pr. 27 a
" 2	994 " 43 " 44 1/2	" 21	144 " 28 1/2
" 3	831 " 41 "	" 22	27035 " 26 1/2
" 4	941 " 38 "	" 23	4755 " 26 1/2
" 5	720 " 35 1/2	" 24	45076 " 26 1/2
" 6	1059 " 33 1/2	" 25	476 " 42 1/2
" 7	1361 " 33 1/2	" 26	6603 " 31 "
" 8	1332 " 40 1/2	" 27	384 " 29 " 20 1/2
" 9	2573 " 34 " 35 1/2	" 28	458 " 28 " 20
" 10	402 " 36 "	" 29	1333 " 28 1/2
" 11	640 " 34 1/2	" 30	273 " 26 1/2
" 12	1749 " 30 "	" 31	11529 " 27 " 27 1/2
" 13	12826 " 29 " 20	" 32	4303 " 26 1/2
" 14	2855 " 28 "	" 33	1164 " 27 1/2
" 15	19473 " 27 1/2	" 34	262 " 26 "
" 16	581 " 28 "	" 35	1340 " 24 1/2
" 17	5709 " 28 "	" 36	4771 " 27 "
" 18	14548 " 27 " 27 1/2		
" 19	4384 " 27 "		

Alles Verkoocht.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip Lucia Maria, Kap. Hendrik Went, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaert, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip Betsy en Sara, Kap. F. P. Reinholdt, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaert, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip Minerva, Kap. P. S. Matzen, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaert, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip Louisa, Kap. J. K. de Jong, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaert, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip Dorothea, Kap. E. D. Dekker, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaert, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar MARSEILLE, het Nederl. kofschip Douro, Kap. R. de Haas. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar MARSEILLE, het Nederl. schoonerkschip Johanna Maria, Kap. W. K. de Groot. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzappel.

Schepstijdingen.

Volgens particulier bericht is den 5 Sept. in het Nieuw binnengekomen, het schip de Jonge Jacob, Kap. A. E. Konings, v. Petersburg n. Zwolle.

Volgens brief van Kap. F. P. Jansz. Broewer, voerend het schip de Noordstar, v. Amsterdam n. Lissabon, in data 4 Sept., 's avonds 9 ure, was hij alstoen in goede staat zellende in de Noordzee, met Z. O. wind.

Het schip Gepke, Kap. Duits, v. Emden n. Hull, den 26 Aug. vertrokken, is den 31 dito te Emden met schade uit zee teruggekomen.

RIJNENGEKOMEN.

TEXEL 6 Sept. Z. en Z. VV. — H. H. Hendriks, Hillegonda Ida

namaken tot 145 à 147 R. Bco. gedaan. Naar Klaverzaad was eeni vraag ter speculatie. Raapolie op Octob. 27 m. 4 sch.

ST. PETERSBURG, 21 Augustus.
Op de aankomende rijkende prijzen binnen 's lands, zijn de verkoopers hier terughoudend; voor Kruikank Tarwe in loco wordt 28 Rs. geboden; op levering in September zegt men, dat eenige duizend tselwetw tot 30 Rs. gecontracteerd zijn; op levering in Mei en Juni zijn er tot 26 Rs. met 5 Rs. handgeld koopers; de toevoer, dien wij in Aug. en Sept. verwachten, zal 80,000 tselwetw. bedragen. Voor Rogge in loco is 16 Rs. geboden; op levering in Mei en Juni schijnt 14 Rs. met 5 Rs. handgeld besteed te zijn; tot heden zijn verzonden circa 25,000 tselwetw.; 3,000 tselwetw. zijn nog overkocht in loco, en in deze en in de volgende maand verwacht men 100,000 tselwetw. Voor Hennepolie wordt 11 Rs. gevraagd, en 10 1/2 Rs. geboden.

BRASLAV, 29 Augustus.
Onze graanprijzen zijn thans als volgt: goede oude witte Tarwe 68 à 69 R., dito gele 64 à 65, nieuwe witte 56 à 58, dito gele 52 à 54, oude Rogge 40 à 41, nieuwe dito 33 à 35, oude Haver 23 à 24, nieuwe dito 17 à 18, oude Garst 20 à 28, nieuwe dito 24 à 25 R. Raapzaad iets lager, en tot 52 à 53 R. te bekomen.

DORDRECHT, 6 September.
De handel in witte Tarwe was zeer onberispelijk, en het verkochte bepaalde zich alleen voor de consumtie tot vorige prijzen; de een- en tweejarige van f 10 1/2 tot f 10 3/4, en van het laatste gewas naar kwaliteit van f 10 1/2 tot f 11; blaauwe dito van f 7 1/2 tot f 8 1/2. Oude Zeeuwsche en Overmaasche Rogge goed prijshoudend; nieuwe dito vond zeer trage koopers, en de wakke soorten niet dan lager te verkoopen; puike oude van f 7 1/2 tot f 7 3/4, nieuwe van f 6 1/2 tot f 6 3/4, en geringe tot f 6 afgegeven. Nieuwe winter-Garst tot 50 cents hooger grif afgegeven, en voor f 5 het zakgoed, en gestort van f 163 tot f 158 verkocht; zomer dito als voren, zijnde het zakgoed voor f 111, en gestort voor f 114 verkocht. In oude voor Haver ging weinig om; 73 R. is bij kleine gerijven voor f 78 verkocht; nieuwe partijtjes, die aan waren, zijn het zakgoed van f 2 tot f 2.20, en nieuwe Inlandsche dikke van f 2.30 tot f 2.50 verkocht. Oude Boekweit niet dan lager te verkoopen; zeer puike 's Bossche voor f 185, en mindere Geldersche voor f 175 bij gerijven; en nieuwe klein Brabandsche voor f 182 verkocht. Oude Erwten voor mesting tot vorige prijzen afgegeven, en nieuwe groene naar dengd voor f 4 tot f 5 verkocht. Oud Koolzaad werd op vorige prijzen gehouden, doch is weinig in omgegaan; puike oud zakgoed is voor f 438 verkocht; gestort werd op f 450 gehouden; van nieuw Zomerzaad was circa 110 à 120 last aan, dat zeer onderscheiden in kwaliteit en droogte is, zijnde het beste zakgoed voor f 360, en mindere kwaliteit van f 330 tot f 348, en gering van f 306 tot f 314 verkocht, en gedeeltelijk overkocht gebleven. In Slaglinzaad niets gepasseerd, en werd tot vorige prijzen gelaten. Raapolie op 6/w f 45 1/2, kontant f 44 1/2, October f 45 1/2, November f 45 1/2, en December f 46 gelaten. Harde Raapkoeken op 6/w f 63, en kontant voor f 62 verkocht; zachte dito f 72.

Regtzaken.

Regtbank van Eersten Aanleg, zitting hebbende te Amsterdam, regtdoende in zaken van koophandel.

Zitting van den 5 September 1838, president Mr. A. W. Huidekoper.
Heden werd de volgende zaak tusschen de heeren M. H. Schwaab en Gobert, kooplieden te Manchester, als eischers, en den heer H. Saloro, koopman te Amsterdam, als gedaagde, behandeld.

De heer Mr. S. P. Lipman, advocaat van de eischers, verhaalde, dat de eischers in de maand Juni 1837 van den gedaagde hadden te vorderen eenen allerbelangrijkste som, en zulks schier uitsluitend wegens goederen, die hij weinige maanden te voren, en wel in veel grootere hoeveelheid dan gewoonlijk, door hunne tusschenkomst had gekocht. Op den 25sten dier maand vragde de gedaagde van de eischers een vrijwillig atermojement of uitstel van betaling, zonder nogtans eenigen waarborg aan te bieden. Order die omstandigheden hadden de eischers dit verzoek, te regt, geweigerd, ten ware de gedaagde hun een aanneemelijke zekerheid zoude verschaffen. De gedaagde had hierop het beneficie van surcheance ingeroepen; doch op de voorloopige comparatie niet alleen eenige voornamere crediteuren, waaronder deze eischers, niet mede opgeroepen, hoewel zij hier ter stede of aanwezig of vertegenwoordigd waren; maar hen zelfs, toen zij ongeroepen verschenen, door allerlei uitvlugten gezocht te verwijderen. De pleiter merkte aan, dat het hem aangenaam was het woord te mogen voeren voor den tegenwoordigen heer Voorzitter, die, toen als regter-commissaris gefungeerd hebbende, zich deze omstandigheden ongetwijfeld zoude weten te herinneren. De gedaagde heeft omtrent provisorische surcheance geïmpeetreed, maar vervolgens waren er tusschen partijen eerst procedures, en daarna onderhandelingen voorgevallen, ten gevolge waarvan de eischers met en benevens andere crediteuren van de gedaagde, hem vrijwillig atermojement hadden verleend. Op den 24 Augustus 1837 was tusschen partijen dien ten gevolge een overeenkomst gesloten, van welke het 5de artikel beslissend was. Daarbij immers had de gedaagde uitdrukkelijk en formeel, uithoofde van het verleende atermojement, ten behoeve van alle zoodanige schuldeischers, die tot hetzelfde waren toegetreden, afstand gedaan van het middel van surcheance, zoo provisioneel als definitief. Bij dezelfde overeenkomst had de gedaagde voor de eene helft van zijne schulden, in hypotheek, borgtocht en onderpand, zekerheid gegeven, terwijl de schuldeischers voor de wederhelft hunner vorderingen zich verjoegden met de acceptatie van den gedaagde.

De gedaagde had, vervolgde de pleiter, vroeger alreeds een poging aangewend, om de eischers van het genot dezer overeenkomst te berooven, door een chitaneuse actie tegen hen te institueren; doch de eischers hadden het genoeg, den regter het vonnis te kunnen voorleggen, waarbij die actie, met veroordeeling van den gedaagde in de kosten, was afgewezen.

Overigens erkende de pleiter, dat de gedaagde, met de meest voorbeeldige eerlijkheid, had voldaan 50 pCt. van der eischers schuldvordering, waarvoor in hypotheek, borgtocht en onderpand, zekerheid was gegeven. Maar alreeds de eerste acceptatie, waarvoor geen zekerheid was gegeven, werd onbetaald gelaten, en nu beroemde de gedaagde zich in de openbare dagbladen, tot zelfs in de Staats-Courant, dat hij 50 pCt. zijner schuldvorderingen had voldaan.

Nu deed de gedaagde een tweede poging, om de eischers van het effect der overeenkomst te berooven, door surcheance te vragen, waarbij hij wederom de eischers, hoewel zijne voornaamste crediteuren, en hoewel bij het contract hier ter stede domicilium gekozen hebbende, niet alleen niet had opgeroepen, maar integendeel de geheele aanvraag om surcheance, als een zamenzwering, in het geheim had behandeld, zoodat de eischers en andere crediteuren eerst door de Staats Courant daarvan kennis hadden bekomen.

De eischers nu, mogten gaarne lijdten, dat de gedaagde surcheance vragde en verkreeg, mits hij dezelve niet, in strijd met art. 5 der overeenkomst, tegen hen bezigde. Het atermojement was door partijen in de plaats gesteld van de surcheance, en nu kon en mogt de gedaagde niet boven en buiten het atermojement nog surcheance tegen de eischers inroepen.

Onder deze omstandigheden beweerde de pleiter, dat hier slechts twee vragen waren te beantwoorden. 1°. Heeft de gedaagde aan het middel van surcheance zoo provisioneel als definitief gerenuciëerd? 2°. Was die renunciatie wettig en verbindende?

Ad 1°. Kon er over de toestemmende beantwoording dezer vraag geen twiifel bestaan. De afstand van het middel van surcheance was stellig, uitdrukkelijk en bepaald. Maar al bevatte het contract niet dien uitdrukkelijken afstand, zoo was dezelve alreeds noodwendig opgesloten in het denkbeeld van het verleende atermojement. zoo zelfs, dat de eischers nimmer gedacht zouden hebben, dat de bedoeling van den gedaagde was de verkregen provisionele surcheance tegen hen in te roepen, indien zulks hun niet ware gebleken uit het antwoord des gedaagden, op het protest van non-acceptatie.

Ad 2°. Er was alreeds geen twiifel, dat de renunciatie voor den gedaagde geldig en verbindend was. Art. 1134 van het Burgerlijk Wetboek leerde, dat alle overeenkomsten tusschen partijen voor haar kracht van wet hadden. De algemeene uitzondering, vervat in art. 6 van het Burgerlijk Wetboek, was hier van geen toepassing, daar toch niemand zoude willen beweerden, dat de surcheance van den heer Saloro in verband stond met de goede zeden of de openbare orde. Het was bekend, dat men aan alle beneficien konde renuncieren, waar het tegendeel niet uitdrukkelijk was voorgeschreven. Zoo was oudtijds de renunciatie aan het Sctum Velleum van dagelijks gebruik, even als thans de afstand van de voorregten, aan borgen toegekend. Overigens vond men dit vraagpunt uitdrukkelijk beslist bij Leyserus Meditator ad Pandectas Spec. XII. Door dien schrijver werden onderscheiden regterlijke uitspraken in dien zin aangevoerd, zelfs in een geval, waarin de algemeene renunciatie aan alle privilegiën van zelve ver-

staan werd, afstand van het beneficie van surcheance te bevatten. In Duitsland was dan ook deze renunciatie van algemeen gebruik.

De pleiter merkte ten slotte aan, dat, zoo de gedaagde zoude willen beweerden, dat deze regtbank onbevoegd was, hij daardoor alleen zoude trachten, de zaak op een valsche terrein over te brengen. De eischers immers verzetten zich ten dezen in geen deele tegen de door den gedaagde gevraagde surcheance; maar zij vragen, op grond der overeenkomst van atermojement, van den bevoegden regter, de verklaring, dat die surcheance hun vreemd was, en hen niet konde benadeelen, en dien ten gevolge veroordeeling tot de betaling van het hun competierende.

Hierop nam de heer Mr. J. P. Taunay, advocaat des gedaagden, het woord. Hij merkte aan, dat het sinds lang erkend was, dat de ondespreuk, dat hij, die stilzwijgt, toestemt, niet altijd doorging, en alleen toepasselijk kon zijn op hem, die zweeg, waar hij spreken moest. Wanneer derhalve de pleiter op al het van de zijde der eischers voorgedragene niet antwoordde, wilde hij daardoor geenszins geacht worden, de waarheid van dat verhaal te erkennen. De geheele verdediging des gedaagden berustte in den tegenwoordigen stand der zaak op één enkel punt. Het was tusschen partijen in confesso, dat de gedaagde provisionele surcheance had erlangd, en de gedaagde bewees dit daarenboven door een extract der minuten van het Hooggerichtshof te 's Gravenhage. Deze surcheance gold evenzeer tegen de eischers als tegen alle andere crediteuren. De vordering der eischers stond op de balans, en op die balans was die surcheance gevraagd en verleend. Deze regtbank was derhalve ten eenemale onbevoegd, de uitspraak van het Hooggerichtshof buiten kracht te stellen, te wijzigen of te beperken. Tot dit eenvoudig middel van verdediging zou de geachte pleiter zich bepalen, en eerst dan zich over de zaak ten principale uitslaten, wanneer deze regtbank, tegen alle verwachting zich competent verklarende, partijen mogt gelasten ten principale voort te procederen.

De heer Mr. S. P. Lipman antwoordde hierop, door de bepaling van art. 425 van het Wetboek van burgerlijke regtspleging in te roepen, en daaruit aan te toonen, dat de regter in zaken van koophandel bevoegd was te gelijk met de afwijzing der exceptie van incompetentie de zaak ten principale te beslissen; waarop de heer Mr. J. P. Taunay hernam, dat hij aan den regter overliet, in hoeverre van die bevoegdheid in deze gebruik moest worden gemaakt, hetgeen hij ten stelligste ontkende.

De regtbank heeft hierop de uitspraak van haar vonnis over acht dagen bepaald.

Koninklijk Nederlandsch Cirque

VAN DEN HEER

J. B. LOISSET.

Eene algemeen erkende waarheid is het, dat, wanneer de verwachting al te hoog gespannen is, men zich gewoonlijk op het stuk van zaken te leun gesteld ziet, en de wezenlijkheid uiterst zelden beantwoordt aan hetgene wij er ons van voorgesteld hadden; in enkele gevallen echter, dat die hoog gespannen verwachting door de wezenlijkheid nog overtroffen wordt, is de verrassing ook zoo veel te grooter, en gaat zelfs tot geestdrift over, en het lijdt geene tegenspraak, dat dit nog altoos het geval geweest is met den heer Loisset. Ieder jaar, dat wij ons met zijne tegenwoordigheid mogten verblijden, verbeeldde wij ons wel alles gezien te hebben, wat de Rijk-kunst, het Voltigieren, enz., groot en bewonderenswaardig konden opleveren; maar bij elk hernieuwd bezoek, dat hij ons gaf, stonden wij verbaasd over de nieuwe genoegens, waarop hij ons wist te vergasten, daar hij geene kosten, hoe aanzienlijk die ook zijn mogen, spaart, om zijnen aiouden roem te handhaven, en zich den, door Zijne Majesteit aan hem verleenden Titel en Wapen waardig te toonen; ware dit het geval niet, wij zouden waarlijk bezorgd zijn, voor de, zoo als wij van goederhand vernemen, binnen weinige dagen, te gemoet gezien wordende komst van den heer Loisset, met zijnen buitengewoon talrijken troep, aanmerkelijke hoeveelheid uitmunten-de paarden, enz., enz., daar de berigten, zoowel uit de Koninklijke residentie van 's Gravenhage, als van andere omliggende plaatsen, en wel laatstelijk nog uit Rotterdam, alhier ontvangen, ten aanzien van het, op de kermis van dit jaar, aldaar ten toon gespreide, zoo ten opzichte van zijne Rijders, Voltigeurs, Dansers en gedresseerde Paarden, als wat de geheel nieuwe Mimo-Drama's betreft, ons de vrees zonden inboezemen, dat het alle menschenlijk vermogen zoude te hoven gaan, om ook nu nog aan de letterlijk ten top gestegen verwachting van Amstels kunstminnend publiek te kunnen beantwoorden; maar wij weten, waartoe deze in zijn vak eenige man, waartoe zijn onbeperkte ijver in staat zijn, en kunnen onzen stadgenooten verzekeren, dat volgens de eensluidende beschrijving van ooggetuigen, op wier beoordeeling men gerust vertrouwen kan, zoowel de Evolutiën te Paard, Pantomimes en Venetiaansche Feesten, in het Kolossale, met de grootste pracht en rijkdom versierde Cirque, gepaard met Acrobatische Exercitiën, heerlijke Vuurwerken en het opstijgen van Luchtballons, geaccompagneerd door eenen streelende Muziek, alles te boven gaan, wat men ooit of immer in Europa van dien aard gezien heeft, maar dat vooral, de sedert voorleden jaar, door meergemelden Directeur, bij ons ingevoerde Wedrennen, en met name de Barbarische Wedren, losse Paarden zonder berijders, alleen door de Dwang- of Prikkelballen (tournants), als ware het, over de renbaan heen vliegende, voor de eerste keer, dit jaar alhier uit te voeren, de stoutste vorderingen overtreffen, en een ieder van verbazing zullen doen opgetogen staan.

Advertentiën.

(1246) STOOMPAKET-VAART

TUSSEN

Rotterdam en Londen

De STOOMPAKETTEN der General Steam Navigation Company, in dienst van het GENERAL POST OFFICE, te Londen, vertrekken:

van Londen: elken Woensdag en Zaterdag, des morgens ten 7 ure.
van Rotterdam: Woensdag 12 September, des morgens ten 7 ure.
Zaterdag 15 September, des morgens ten 9 ure.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten W. SMITH en P. A. VAN ES.

(1247) STOOMPAKET-VAART

tusschen Rotterdam en Hull.

De geheel nieuw gebouwde en bijzonder snelvarende STOOMPAKET Sea-Horse, Kapitein J. W. BOUCH, groot 600 tonnen en van 250 paardenkracht,

Vertrekt:

Van Rotterdam naar Hull, iederen Zaterdag morgen.

Van Hull naar Rotterdam, iederen Woensdag middag.

Dit Vaartuig beveelt zich bijzonder aan door deszelfs grootsche en smaakvolle inrigtingen en deszelfs prompte reizen, voor Familien en Reizigers, die zich naar het Noorden of Westen van Groot-Brittannië wenschen te begeven.

Van Hull is wekelijks een of meermaal gelegenheid, met Stoombooten, naar de voornaamste Zeehavens van Engeland en Schotland, zoowel voor Passagiers als voor Goederen. De reis van Hull naar Manchester geschiedt in 14, en naar Liverpool in 16 uren.

De vrachten zijn: Eerste Kajuit £ 2.2; Tweede Kajuit £ 1.1.

Nadere inlichtingen bij Geo. SANDERSON & Co., te Rotterdam.

(1248) Ontvreemde

2 1/2 pCt. Integraal Coupons à f 12,37 1/2 ieder.

Er zijn VERNIST de zeven volgende BEWIJZEN, met de daarbij behoorende INTEREST-COUPONS, van te beginnen met Januarij 1837, als: N°. 2800, 4426, 4938, 14348, 16075, 18355 en 19071, van het Administratie-Kantoor der Heeren BRONGEEST en ZOON, c. s. Een ieder wordt gewaarschuwd deze Coupons noch te beleenen, noch in betaling te willen nemen, daar er reeds de noodige maatregelen ter niet-betaling derzelfde genomen zijn, en bij opsporing der vermeldde Nummers daarvan opgave te doen aan het Bureau van het Algemeen Handelsblad, zullende de Teregtbrenger een Tende gedeelte der waarde genieten, zonder verdere navraag.

(1249) P. J. STAEDEL, G. DE VRIES, J. STEENHOFF, MAN en F. M. TISSEL, Makelaars, zullen, ten overstaan van W. J. op Woensdag den 12den September 1838, des avonds ten Half 8, Amsterdam, in de Nes, in de Brakke Grond, verkoopen: 63 CORT. CHINA ROYAL, 58 Kisten CORT. CHINA CHINA, 19 Vate 7 Bossen, 25 Flesschen OL. CASSIA, 11 dito OL. NEROLIE, 3 Vate PEPER en 12 Vaatjes TAPPIOCCA. Liggende als nader bij Notitie den aangewezen.

(1250) IEMAND, die sedert jaren in de voornaamste huizen in tijsche en Grieksche talen, als ook in de Wiskundige wetenschappen les gegeven, heeft nog eenige uren ter zijner beschikking, welke hij tot het voorbereiden van jonge lieden voor de Akademische lessen steden; zij, die nadere informatie verlangen, gelieven zich te ad aan het Bureau van dit Dagblad, onder letter D. D.

(1251) IEMAND, die reeds onderscheiden jonge lieden in soenlijken stand, met het beste gevolg, tot het examen voor de Genie en Marine heeft voorbereid, zal in den loop dezer maand eenige uren ter zijner beschikking krijgen, die hij als zoodaer kunnen besteden. Zij, die hierop reflecteren, zullen tot nader zich kunnen adresseren bij de Heeren Boekverkoopers SCHALEKA DE GRAPPEL en BAKKER, onder Letter F.

(1252) De Boekhandelaar W. E. J. TJENCK WILLINK, te vraagt, met November eerstkomende: eenen bekwaamen LETTER die tevens in staat is om, als Drukker, met de Pers te kunnen Adres in persoon, of met franco Brieven, aan bovengenoemden.

(1253) Bij de Wed. A. CRAMER, Heiligenweg N°. 35, komt op heden van de Pers:

VRUWMOEDIGE GEDACHTEN

omtrent het daarstellen eener vereniging onder de Israëlieten in N in der geest van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, als n schouwing van dit behandelde onderwerp in de Israëlitische Ja Prijs 30 Cents.

Schouwburgen, Concerte

EN PUBLIEKE VERMAAKLIJKEHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaterdag den 8 September 1838: DE BRUID VAN LAMMERMOO neelspel, in drie bedrijven, naar het Fransch van Victor Ducang, volging van den Roman van Sir Walter Scott. Gemonteerd door de meester A. P. Voitus van Hamme; Ouverture van den heer R. Muzijk van den heer J. N. Stoez; Decoratie van den heer J. E. Gevolgd door: ARLEQUIN SCHOORSTEENVEGER, enz. enz. In het E eerste debut van de danseresse Josephine Bertin.

Ten Zes ure op het T Uithoofde van de ongesteldheid van den heer Carey, blijven de van Mw. Bertin tot nadere aankondiging uitgesteld

HOOGDUITSCH SCHOUWBURG, in de Amstel

Met goedkeuring van HH. EE. AA. Burgemeester en Wetho der Stad Amsterdam.

De Koninklijke Tooneelsten in Zuid-Holland, onder directie van HOEDT en W. A. BINGLEY, zullen de eer hebben, tot Opening Tooneel, op zaterdag den 8 September 1838, te vertoonen: DE KATEN, Tooneelspel in vijf bedrijven, naar het Hoogduitsch van Iffland. Dit Stuk wordt onder een der beste van 's mans werke Na hetzelfde: HONIG EN AZIJN, OF ERNST MET SCHERTS OMKLEEL slijk Tafereel in Een bedrijf, met Zang, naar het Fransch, door van Ray. Nooit alhier vertoond.

De aanvang ten half 7 ure.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

SAMEDI 8 Septembre 1838. Pour le quatrième debut de la LES COMÉDIENS, Comédie en cinq actes et en vers de Casimir De Mr. Chilly remplira le rôle de Victor. Précédé par LE GAMIN DE Vaudeville, en deux actes, par Fandor, Burg et Bayard.

On commencera à 6 heures trois pr

Au premier Jour: LA MARQUISE DE SENNETERRE, Comédie en tr et MATILDE OU LA JALOUSIE, Vaudeville, en trois actes. En attendant l'arrivée et les représentations de Mme Albert, pret jet du Théâtre National du Vaudeville.

Park in de Plantagie.

Zondag 9 September 1838.

HARMONIE-MUZYK EN EEN LUISTERRIJK SCHITTEREN

VUURWERK.

Waarvan onder de vele frappante Stukken, op algemeen verlangen, tweede maal zal uitmunten, de voorstelling van den

KOOPHANDEL.

schitterende in eenen brillante Glorie, gedecoreerd met twee dubbe teinen, welke hunne Vuurstralen als Guirlands zullen formeren, prachtig geheel daargesteld. Deze prachtige Voorstelling zal door worden aangestoken, en eindigen met twee Bouquetten Zwermpot Muziek zal, zoo als gewoonlijk, in de Zaal aanvangen, en het Vuut voor dezelve ten 9 ure worden afgestoken.

De Entrée is 75 Cents.

(1254) Théâtre Optique,

van wijlen den Heer F. J. PFFIFFER Jr., op het Koningsp

Zaterdag den 8 September, des avonds ten 7 1/2 ure.

N°. 1. Splijden in Graauw-Bunderland.

» 2. Rotterdam, gestoffeerd met Schuiten, Schepen, enz.

» 3. Een Hollandsch Wintergezicht.

» 4. Kairo, bij ondergaande Zon.

Pausering en tot slot: De Storm op Zee.

Prijzen der Plaatsen: 1e Rang f 1.49, 2e Rang f 1.20,

3e Rang f 0.80, 4e Rang f 0.50.

De Plaatsen kunnen tegen 10 Cents verhooging, dagelijks na worden besproken.

(1255) Beweegbare Wassenbeelden,

van P. MARTIN, staande op de Rotomarkt, te AMSTERDA

De Eigenaar heeft de eer, het geachte Publiek van Neêrlands te berigten, dat zijn reeds zoo groot BEELDEN KABINET dit jaar hooft voorwerpen verkrijgt is, welke eenen trouwen schets geven van maardste personaadjen van deze en vorige eeuwen, waaronder vers automaten zich onderscheiden, terwijl ook door hem een model v IJzers Spoorweg wordt vertoond. Hij vleit zich, dat zijn reeds vestigde roem ook dit jaar de aanmoedigende gunst van het besch blik niet onwaardig zijn zal. De Catalogus der voorwerpen is aan verkrijgbaar.

Te bezichtigen van 's middags 12 ure tot 's avonds 11 ure.

(1256) Théâtre van gedresseerde Ape

H. SCHREYER & Co.,

uit WEENEN.

staande met eenen groote, smaakvol versierde Tent, op het Kaasple

De Ondergetekenden hebben de eer, ter kennis te brengen Kunstminnend Publiek dezer Hoofdstad, dat derzelve THEATRE rende de Kermis, geopend is, terwijl elken avond, ten half neg eenen voorstelling zal gegeven worden.

AMSTERDAM, 2 Sept. 1838. H. SCHREYER

De Prijzen der Plaatsen zijn:

1ste Rang f 1.49; 2de Rang f 1; 3de Rang 50 Cents en 4de Rang

(1257) Groot Frascati

Zondag den 9 September 1838. (en vervolgens gedurende de kermis, alle avonden) SOIRÉE MUSICALE à la Strauss, volge gramma, aan het Locaal verkrijgbaar.

Aanvang des Zondags ten 7 1/2 ure, en gedurende de week ten 9

GEDRUKT BIJ A. ZWERS